

Meslek Seçimi

Anne baba olarak geleceğe yönelik en değerli yatırımlarımız çocuklarımızdır. Çok sevdiğimiz çocuklarımız için her şeyin en iyisini en güzelini isteriz. Bu istekle daha çocuklarımız doğmadan onlarla ilgili önemli kararlar alırız ve büyüyünce hangi mesleği seçeceğine ilişkin hayaller kurarız. En iyi çocuk bizim olacaktır, en güzel, en başarılı, en akıllı, en mutlu..... Hatta an gelir kendimizden bile vazgeçeriz onlar için.... Bir motif gibi sabırla, özveriyle, emekle işleriz onları.... Onlar bizim çocuklarımızdır...

Bu çalışma; çocuğunuzun kendini tanıyıp kendine uygun mesleği seçerek mutlu, üretken ve başarılı bir hayat sürmeleri için, size ve çocuklarınıza yol gösterecektir.

KENDİNİ TANIMA VE MESLEK SEÇİMİ

Kalabalık bir aileden geldim. Gençliğimde hep doktor olmak isterdim. Ama okuyamadım. Genç yaşta evlenip çoluk çocuğa karıştım. İstedim ki mutlu bir evim olsun, benim yaşayamadıklarımı çocuklarım yaşasın, yapamadıklarımı çocuklarım yapsın ve mutlu olsun. Oğlum büyürken; eş dost sorardı oğluma 'büyüyünce ne olacaksın?' diye. Oğlumdan önce ben cevap verirdim, 'o doktor olacak' derdim.

Oğlum ilkokula başlarken iyi bir okul ve iyi bir öğretmen araştırdık. Babasıyla okuyacağı okula karar verdik. İlk okuduğunda hepimiz çok mutlu olduk.

İlköğretimde oldukça sosyal, hareketli, spora ilgili bir çocuktuk. Okuldaki etkinliklere katılmak ister, bense derslerinden geri kalır diye engelledim; onun için endişelenirdim. Bir gün yine onu ders çalışması konusunda uyarırken, 'bu çalışmayla sen zor doktor olursun' dediğimde, bana döndü ve yüksek sesle 'anne beni hiç dinlemiyorsun, ben doktor değil avukat olmak istiyorum' dedi.

8. sınıfın sonunda alan seçimi konusunda hala anlaşılamamıştık. Bu nedenle okul rehber öğretmenine giderek oğlumun sayısal bölümü seçmesi için ikna etmesini istedim. Okul rehber öğretmeni bana alan ve meslek seçiminde ilgi, yetenek ve değerlerin önemini anlattı.

Öğretmen sordu; 'oğlun neleri yapmaktan mutlu oluyor?' diye....

'Oğlum okumayı çok seviyor, internette bolca araştırma yapıyor. Haksızlığa uğrayan arkadaşlarını savunuyor, okuldaki münazaralarda görev almayı seviyor' dedim.

Bu soru ilgilerimizin göstergesiymiş ÖĞRENDİM....

'Oğlun neleri yapabilir?' diye sordu öğretmen.

Düşündüm, 'kendini çok güzel ifade eder, ana dilimizi çok güzel kullanır, ezberi kuvvetlidir' dedim.

Bu soru yeteneklerimizin göstergesiymiş ÖĞRENDİM....

Öğretmen devam etti; 'oğlun ilerde seçeceği meslekten neler bekliyor, ne istiyor?' dedi.

'Düzenli bir iş, saygın olabileceği, tanınabileceği, para kazanabileceği, haksızlıkları önleyebileceği bir iş istiyor' dedim.

Bu soru değerlerimizin göstergesiymiş ÖĞRENDİM...

O gün okul rehber öğretmeniyle uzun bir konuşmanın ardından eve giderken aklımdan öğretmenin söyledikleri geçiyordu.**Meslek seçiminde ilgi, yetenek ve değerlerimiz ne kadar da önemliymiş!!**

Örneğin; Sayısal derslerden hoşlanan, yetenekleri bu yönde olan bir genç; arkadaşları farklı bir bölümde olduğu için ya da öğretmenine kızdığı için sosyal bölümü seçerse yetenekleri doğrultusunda doğru bir karar vermiş olacak mıydı? Sosyal derslerden hoşlanan yetenekleri bu yönde olan bir genç; annesi ve babası ya da öğretmeni istiyor diye sayısal alanı seçerse mutlu olacak mıydı?

Tabii ki HAYIR!!!

Önemli olan çocuğumun sevdiği, ilgilendiği, başarılı olacak bir işte çalışıp mutlu olmasıydı. İleride doğru mesleği seçebilmesi için önce doğru alana gitmeliydi oğlum.... Bunu anlamıştım.

İşte o saatten sonra oğluma kulak vermeye, onu daha iyi tanımaya karar verdim. Lise yaşantısı boyunca ilgilerini, yeteneklerini destekledim, değerlerine saygı duydum. Çünkü oğlum ne bendi, ne de babası... Hayallerimizi gerçekleştirmek için onun mutsuz olmasına gerek yoktu...

Zaman o kadar hızlı geçiyordu ki... Oğlum 18 yaşına ulaşmış, sınav ve tercih vakti gelmişti. Ailece oturduk ve oğlumun ilgi yetenek ve değerlerini göz önünde bulundurarak şu soruları değerlendirdik. Oğlum okul hayatı boyunca;

- Neler yapmaktan hoşlanırdı?
- Güçlü ve zayıf yanları nelerdi?
- Çocukluğunda hangi oyunları oynamaktan hoşlanırdı?
- Hangi derslerde başarılı ve aktifti?
- Hangi etkinliklere katılmaktan hoşlanırdı?
- Özel yetenekleri var mı?
- Düzenli mi?
- İnsanlarla bir arada olmaktan hoşlanır mı?
- Çok para kazanmak onun için önemli mi?
- Ünlü olmak onun için ne kadar önemli? Vb.

Tüm bu soruların ardından ailece oğlumun istediği avukatlığın gerektirdiği bazı özellikleri araştırdık.

- Meleğin gerektirdiği kişilik özellikleri nelerdi?
- Mesleğin gerektirdiği eğitimler nelerdi?
- Mesleğin çalışma ortam ve koşulları nelerdi?
- Mesleğin iş bulma olanakları nelerdi?
- Meslekte ilerleme ve emeklilik koşulları nelerdi?

Tüm bunların ardından oğlum verdiği karardan emindi. Doğru meslek onun için avukatlıktı. Oğlum hukuk fakültesini kazandı. Şimdi herkese yaşadığımız tecrübeyi anlatıyorum. Kendi isteklerimiz ve hayallerimiz için biz oğlumuzu yok saymadık... Onun mutlu olması, istediği okulda okuması ve istediği işte çalışması bizim için her şeyden önemli...

Aslında yine istediğim oldu... Benim yapamadığımı oğlum yaptı... Kendi ilgi ve yeteneklerine uygun istediği alanda, istediği şehirde ve istediği okulda okuyor... Oğlumla gurur duyuyorum... Siz de çocuklarınıza kulak verin... Onlar ne istiyor? Ne yapmaktan hoşlanıyor? Hayattan neler bekliyor? Hayalleri neler? Sizin için mi okuyacak, sizin için mi yaşayacaklar? Yoksa onların mutluluğu her şeyden önemli mi?

10'U dikkate alın!

''GENÇLERİMİZİ MUTLU BİR GELECEĞE TAŞIMANIZA YARDIMCI OLACAK

10 ALTIN KURAL''

Sevgili anne babalar;

Göz bebeğimiz çocuklarımızın geleceklerini şekillendirme adına ciddi bir dönemi yaşamaktasınız.

Bu dönemde aile olarak alacağınız kararların çocuğumuzun geleceği adına ciddi neticeleri olacağı muhakkak önerilerimizin işinizi kolaylaştırmasını diliyoruz.

1.Çocuklarınıza sağlıklı ve huzurlu bir aile ortamı hazırlayın.

Çocuklarınıza verebileceğimiz en anlamlı ve en önemli desteğin ona sağlıklı huzurlu bir aile ortamı hazırlamak olduğunu unutmayın.

2.Çocuklarınızı olduğu gibi kabul edin.

Her anne baba çocuğunun başarılarıyla mutlu olmak ve gurur duymak ister. Ancak bunu esas gaye haline getirmeyin. Onu her zaman ve her haliyle sevdiğinizi ve değer verdiğinizi hissettirin. 'Kazanamazsan herkese rezil oluruz, başkalarının yüzüne nasıl bakarız, komşunun çocuğu senden daha başarılı' gibi ifadelerden kaçınınız.

3.Üniversite Sınavlarına bakışınızı gözden geçirin.

Üniversitelerin yalnızca meslek edindirme amacıyla kurulmuş olan eğitim kuruluşları olmadığını, farklı bakış açıları kazandırma, kültürel birikim, özgüven vb. özellikleri kazandırmanın da hedeflendiğini unutmayın.

4.Çocuğunuzun Başarısına da başarısızlığına da katkınızın olduğunu unutmayın.

Çocuğunuzun yaşadığı veya yaşayacağı tüm başarılarında yaptıklarınız ve yapmadıklarınızla ortak olduğunuzu unutmayın. Başarılarıyla gurur duyduğunuz gibi başarısızlıklarında da kendi payınıza düşeni alın.

5.Sınavlara gereğinden fazla anlam yüklemeyin.

Anne baba olarak sınava bakış açınızın çocuğunuzun sınava bakışını şekillenmesinde önemli olduğunu unutmayın! Sınavı bir son ya da başlangıç olarak görmek yerine farklı alternatifli bir geleceğin varlığının farkında olun.

6.Yapılan tercihin çocuğunuz için olduğunu unutmayın.

Anne baba olarak kendi adınıza bir tercih yapmadığınızı dolayısıyla merkezde çocuğunuzun olması gerektiğini onun ilgi yetenek ve değerleri doğrultusunda verilecek kararların daha isabetli olacağını her zaman aklınızda bulundurun. Unutmayın ki çocuğunuzun eğitim göreceği alan, onu bir mesleğe hazırlayacak ve bu meslek, 'O'NUN tüm yaşamını etkileyecek.

7. Her doğru size ve çocuğunuza uymayabilir.

Unutmayın! Mesleklerin popüler ve iş olanaklarının fazla olması gibi nedenler çocuklarınızın bu mesleklere yöneltilmesi için %100 yeterli ve geçerli bir sebep değildir.

8. Bir bilene sorun.

Çocuklarınızın üniversite sınav sisteminde yaşanan değişikliklerden olumsuz etkilenmemesi; kendini, meslekleri tanıyarak daha isabetli tercih yapabilmesi için mutlaka ama mutlaka birden fazla uzman yardımı alın. Unutmayın ki! Eksik ya da yanlış bilgilerle verilecek kararların isabetlilik oranı çok yüksek olmayacaktır.

9. Puanına göre değil, çocuğunuza göre tercih yapın.

Çocuklarınızın çok yüksek puan ile kabul eden bölümlere girmesiyle övünmek yerine, kendi istediği yeri seçmelerine destek olmanın daha önemli olduğunu unutmayın.

10. Çocuğunuzla sınav sonrasını konuşun ve planlayın.

Çocuklarınızla sadece sınav öncesini konuşmak ve planlamakla yetinmeyip, sınav sonrası yaşanması olası sonuçları da konuşun ve planlayın.

Yeni Eğitim ve Sınav Sisteminde Mesleki Rehberlik

“Çalışma, gerçekte zahmetli değildir.

Yalnız tutulan iş ile şahsın kabiliyeti ve zevkleri arasında uygunluk olmalıdır.”

M. Kemal Atatürk

Eğitim – öğretim yılı başlarken sınav maratonuna hazırlanan öğrenci ve beraberinde ki velileri heyecan dolu bir yıl bekliyor...

Okullar, dershaneler son zamanlarda yeni sınav sistemi konusunda başta öğrencilere daha sonra velilere yönelik bilgilendirme seminerleri düzenleyerek bu zorlu maraton için gerekli hazırlıkları yapıyorlar.

Yeni sınav sisteminin artıları, eksileri bir yana aslında yeni sınav sistemi başka bir konunun önemini ve bu konuda uzmanlaşmanın gerekliliğini ortaya koydu. Mesleki rehberlik...

Neden rehberlik? Genç bireylerin yetenek ve ilgilerinin farkına varmaları, yetenek ve ilgilerine uygun meslek seçmeleri, zamanlarını en iyi şekilde yönetmeleri, gelecekte hakkında özgürlü olmaları, kendilerini tanımaları için rehberlik hizmetleri gereklidir.

Mesleki rehberlik, psikolojik danışma ve rehberliğin özel bir alanıdır. Meslek rehberliği, kişiye eğitim ve meslek alanlarında başarı için gerekli özellikler, eğitim ve meslek imkânları hakkında bilgi vermeyi, meslek kararını etkileyen kişisel-sosyal faktörleri incelemeyi ve bireyin sağlıklı karar verebilmesi için yapılan yardımı kapsar. Ancak meslek seçiminde mesleki rehberlik tek başına yeterli olamamaktadır. Meslek/Alan/İş seçiminde bir diğer önemli faktör kariyer danışmanlığıdır.

Kariyer danışmanlığı, bireyler ya da grupların kariyer seçimleri ve gelişimleri konusunda bilgi edinmelerini kolaylaştırmak amacıyla sunulan, planlı bir dizi yardım programlarını kapsamaktadır.

Profesyonel bir danışan tarafından bireylerin ya da küçük grupların kariyer seçimleri ve geçişleri hakkında bilgilenmelerine ve yaşadıkları sorunların üstesinden gelmelerine yardımcı olma amacıyla sunulan hizmet sürecidir.

Mesleki rehberlik hizmetleri genellikle eğitim kurumlarında uzman psikolojik danışmanlar tarafından yürütülürken, kariyer danışmanlığı hizmetleri ise daha çok uzman psikolojik danışmanların yanında, iş dünyasını bütünüyle ele alabilen insan kaynakları uzmanları tarafından yürütülmektedir.

Yeni eğitim ve sınav sisteminin en büyük artılarından biri bireyin ilgi, yetenek ve becerilerini dikkate almasıdır. Meslek seçimi zor bir iştir. Meslek seçiminde kişilik, karakter, ilgi, yetenek ve beceriler seçilen meslek ile uyumu olmalıdır.

Türkiye de ki işsizlik oranının büyük bir oranı yanlış meslek seçiminden kaynaklıdır. Meslek seçimi kararı sadece lise yıllarında verilmemelidir. Meslek seçmeden önce bireyin öncelikle kendini tanıması, ilgi ve yeteneklerini keşfetmesi gerekmektedir. Bireyin bu farkında lığa varması lise yıllarında mümkün değildir. Birçok birey üniversite yıllarında yâda mezun olduktan sonra bu farkında lığa erişip okuduğu/mezun olduğu bölümü değiştirmek istemektedir ve bu nedenle de bir uzman yardımına ihtiyaç duymaktadırlar. Üniversite kariyer merkezleri bu konuda öğrencilerine yönelik çeşitli hizmetler sunmaktadır.

Yeni sınav sistemi de bu şekilde eğitim kurumlarında kariyer merkezlerinin ne derece önemli olduğuna, mesleki rehberlik ve kariyer danışmanlığı konularında uzmanlaşmanın gerekliliğini göstermiş oldu.

Hala birçok okul ve dersanelerde bireyin kendisini tanımasına yönelik test ve envanter kullanılmamaktadır. Yâda bireyin ilgi ve yetenekleri sadece tek bir envanter yardımıyla ölçülmeye çalışılmaktadır. Oysa yıl içinde birden fazla test ve envanter kullanılarak bireyin önce kişilik ve karakterinin daha sonra ilgi ve yeteneklerinin ölçülmesiyle yıl içinde ilgi duyulan alanlar üzerinde bireye bire bir görüşme yâda konunun uzmanları ile seminerler verilmelidir. Böylelikle birey kendini tanımış, yeteneklerini öğrenmiş olacaktır.

Bireyin gelecekte ki yaşam tarzını belirlemede dönüm noktası olan mesleki tercihini yaparken doğru ve isabetli karar verebilmesi için izleyeceği basamaklar şöyle sıralanabilir:

1. Bireyin yeteneklerinin belirlenmesi (Ben neler yapabilirim?)
2. İlgi alanlarının belirlenmesi (Ben neleri yapmaktan hoşlanırım?)
3. İş değerlerinin benimsenmesi (Ben ne istiyorum?)
4. Kişilik özelliklerinin belirlenmesi (Karakterim nasıl?)
5. İlgi duyulan mesleklerin incelenmesi.